

ПРАВИЛА/ РЕГЛАМЕНТ

за недопускане на дискриминация и равенство на половете при осъществяване на научна и изследователска дейност
в Национална спортна академия „Васил Левски“

Приемането на настоящите правила за недопускане на дискриминация и равенство на половете при осъществяване на научна и изследователска дейност е израз на съпричастност от страна на Национална спортна академия към политиките на Европейския съюз за защита на правата на жените в областта на научните изследвания и иновациите (R&I). В качеството си на публична институция за висше образование и наука в държава-членка на ЕС и като част от Европейското изследователско пространство (ERA) Национална спортна академия „Васил Левски“ (НСА) заявява категорична подкрепа към политиките за равенство на половете в ЕС и в частност в академичните и изследователски общности, както и приемането на тази позиция като фундаментална ценност за обществения и академичния живот.

Въпреки съществуващите законови регулации на държавно и секторно равнище, които не допускат дискриминационно поведение на каквото и да е основание, включително по пол, както и при липса на явни казуси, свързани с нарушаване на равенството при образователното и кариерно развитие на двата пола, ние приемаме, че все още има редица области, в които следва да се предприемат дейности на структурно равнище, за да се гарантират равните права на мъжете и жените в академичната общност. Тези области са свързани с достъп до възможности, мерки за преодоляване на бариери в пълноценна професионална реализация, кариерни перспективи и преодоляване на традиционни предразсъдъци, разпределение на роли в управленските дейности, липса на насилие и тормоз на основание пол и създаване на общностна култура за недопускане на какъвто и да е вид нарушаване на правата на жените в науката и изследванията.

Настоящите правила предвиждат прилагането им по отношение на всички членове на академичната общност – студенти, докторанти, преподаватели, нехабилитирани преподаватели и персонал. Ние считаме, че за да станат Правилата за недопускане на дискриминация и равенство между мъжете и жените част от институционалната култура и реален израз на колективната етика, е необходимо да се извършват регулярни дейности, специфично насочени за повишаване на информацията в тази област във всички подгрупи на академичната общност – фокус на тематиката в учебното съдържание по различни и подходящи учебни дисциплини, провеждане на семинари и информационни срещи, създаване на органи за оценяване и контрол на качеството на изпълнение и напредъка в планираните дейности.

Целта на приемането на настоящите правила е да се изгради структурно и съдържателно система, която да поддържа и надгражда институционална етика и процедури за недопускане на дискриминация и равенство на жените и мъжете в науката и научните изследвания.

Очакваните резултати от прилагането на настоящите правила ще се изразят в повишаване на качеството на изследванията и иновациите, свързани със спорта, спортната педагогика и кинезитерапията/физиотерапията; създаване на по-привлекателна среда за работа; постигане на максимална степен на използване на таланта и потенциала на студентите и научния състав; увеличаване на престижа и признанието към всеки научен резултат; мотивиране на академичния състав за равнопоставено участие в управленски дейности.

1. Управление на процесите по изпълнение на Правилата за недопускане на дискриминация и равенство на половете в Национална спортна академия „Васил Левски“

Настоящите правила се отнасят до цялата академична общност в Национална спортна академия. Правилата изискват периодично съставяне на План за действие в средносрочен период, изпълнението на който е наблюдавано, оценявано и отчитано от екип на академията, определен със заповед на ректора. Ректорът, след съгласуване с Ректорския съвет, определя Комисия за осигуряване на равенство на половете в академията. В състава на комисията са включени представители на академичния състав и на студентите. Комисията има Председател, който представя плановете, дейностите и резултатите от работата пред Ректора, както и пред колективните органи на управление на Академията. Комисията е съставена на принципа на баланс на половете.

Председателят на Комисията за осигуряване на равенство на половете има функция за осигуряване на подкрепа за напредъка от страна на ръководството, на партньорски организации, за участие в междууниверситетски и междусекторни комитети и работни групи, в национален и международен план. Чрез решения на Комисията се организират процедурите и се определя обхватът на данните, които се събират на равнище институция за обработка на информация и оценяване на напредъка.

2. Обхват на планиране на мерки и отговорности за напредъка

Мерките за осигуряване на стратегията за недопускане на дискриминация и равенство на половете са планирани за изпълнение от:

- Екипът за управление на Национална спортна академия
- Органи на колективно управление

- Експертен съвет по наука
- Център за развитие на академичния състав в НСА
- Катедри, департамент и Център за Научна и приложна дейност в спорта
- Ръководители на научни проекти и програми
- Административни служби, с приоритетен акцент върху служба „Човешки ресурси“
- Професионални съюзи и представителни органи на преподаватели, изследователи и студенти
- Комисия за академична етика
- Център по качество (и акредитация)
- Отговорници за използване на спортните съоръжения

3. Принципи на изпълнение на мерките, планирани в краткосрочен и средносрочен план за подобряване на равенството на участниците в научните и изследователски дейности – жени и мъже

Правилата за недопускане на дискриминация и равнопоставеност на половете в научната и изследователска работа се изпълняват на принципите на:

- Стратегическите насоки на политиката за недопускане на дискриминация и равенство на половете и в съответствие с другите политики и стратегически документи на институцията
- Политиката за равенство на половете е водеща при реализиране на научни дейности и изследвания в Национална спортна академия
- Изразена е подкрепа от страна на ръководния екип на академията
- Осигурена и информираност и съпричастност от страна на целия академичен състав и студентите
- Регулярно е провеждано обучение и събиране на данни за целите на информирани решения
- Спазване на цикъла Оценка на състоянието, Планиране, Изпълнение, Наблюдение, Отчетност
- Процедурна отвореност към всички мнения, сигнали и предложения, свързани с равенство на половете
- Справедливо и безпристрастно наказване на прояви на дискриминация на основа пол в научните изследвания.

4. Оценяване на напредъка и съставяне на доклади

За целите на осигуряване и отчитане на напредък в провеждането на институционална политика за недопускане на дискриминация и равенство на половете Комисията, определена от Ректора, разработва следните документи:

- Ежегоден план за действие с посочване на отговорници и срокове за изпълнение

- Индикатори за степен на изпълнение на всяка от заложените мерки
- Процедура и методика на провеждане на проучването и оценката на изпълнението
- Определяне на данните, които се събират за целите на доклада
- Анализ на данните и съставяне на доклад, който се представя на Ректора на НСА
- Включване на оценката от докладите в самооценката на академията в сектор наука
- Докладите за изпълнение на мерките за равнопоставеност на половете е публичен и достъпен на уебстраницата на Национална спортна академия.

5. Информираност и отговорност на академичния състав

Целият академичен състав на Национална спортна академия носи отговорност за спазването, развиването и укрепването на институционалната култура за равенство на половете в образованието и науката. За тази цел в плановете за действие в изпълнение на стратегията присъства задължително мярката „Обучение“ – ежегодно се планират срещи, лекции, дискусии, както и други формати на неформално обучение на академичния състав, студентите и персонала за изграждане и утвърждаване на знанията, свързани с равенството на половете и премахването на всички предразсъдъци, свързани с достъпа до дейности и възможности на двата пола. Отговорност на научните звена е организирането на обучителни мероприятия. Отговорност на членовете на научното звено е присъствието и активното участие в обученията. Публичното оповестяване на всички решения, мерки, процедури е задължително в прилагането на институционалната стратегия за равенство на половете. Както стратегическите и нормативните документи, така и обявленията за обучения са публично достъпни и са отговорност на съответната организационна структура. Нарушения на принципите и правилата за недопустимост на дискриминация и равенство на половете не се оневиняват с липса на информация.

6. Институционални мерки за насърчаване на участието на жените в изследователски дейности

Национална спортна академия се ангажира да приема и развива инициативи, с които да увеличава броя на жените в качествени и значими научни изследвания. Тези инициативи са насочени към улесняване на участието на жени и премахване на пречки пред включването им в изследователски проекти, породени от семейни задължения, битови, родителски ангажименти, справяне с кризисни ситуации подобно на пандемията COVID-19 и др. Мерките за насърчаване на включване на жените в изследвания и научни дейности (подготовка на научни публикации, научни проекти, участие в международни научни форуми, включване в научни екипи и международни групи за развитие на науката и изследванията и др.) са приемани като нормативно установени дейности или ad hoc решения. Тези мерки изразяват специфичното за спорта привличане на

изследователи след приключване на спортната им кариера или активен треньорски период; осигуряване на гъвкави условия за докторантско обучение на активни спортисти и треньори, както и на членовете на спортните екипи – медици, психолози, кинезитерапевти, кондиционни треньори и др. Мерките за подкрепа включват активното използване на електронни средства, за да се поддържа квалификацията на жени – изследователи, които са в отпуск по майчинство, обсъждане на възможности за финансова подкрепа за жени-изследователи за участието им в научни форуми или за представителство в международни групи. Всяка от потребностите на жените-изследователи се обсъжда поотделно, като решението за отпускане на средства за подкрепа взема Ректорския съвет по предложение на заместник-ректора по наука.

7. Дял на жените в изследователската общност на НСА

Достъпът до академични длъжности и кариерното развитие на академичния състав в НСА се регулира от национално законодателство и институционални регулативни документи, които не допускат дискриминация и предимства, свързани с пол на кандидата. Критериите за академично израстване се прилагат равно към всички. Все пак е необходимо да се планират и прилагат мерки за назначаване на жени и мъже в балансиран порядък, както и да се изгради система за осигуряване на данни относно равенството на броя на жените и мъжете в научната дейност. Служба „Човешки ресурси“ има задължението да поддържа база данни за назначените преподаватели по пол, както и за тяхното разпределение в отделните длъжности. „Учебен отдел“ има отговорност да поддържа и предоставя информация относно дела на жените сред студентите в отделните факултети и специалности. Информация се поддържа и осигурява и от съответните административни структури за магистри и докторанти.

8. Участие на жени в управлението на университета

Национална спортна академия има установена тенденция в последните десетилетия да включва жени в управлението на университета – ръководство на катедри, факултети и ректорски съвет (ректор и заместник-ректори). Броят на жените, представени в управленските структури все още е нисък, което изисква вземане на допълнителни мерки за мотивиране на жени-изследователи за подаване на кандидатури за заемане на ръководни позиции, както и за утвърждаването на авторитета на жените, които са включени в органите на управление. Участието на жени в управленските структури е част от данните, които се събират и анализират за целите на оценяване на изпълнението на плана за недопускане на дискриминация и равенство на жените. Отговорност за коректното и пълно събиране на данни има Комисията за равенство на половете, назначена от Ректора. Представителните позиции, свързани със студенти и докторанти също са обект на събиране на данни и насърчаване на

участието на жени в управлението на студентските организации, представители в институционални комисии, участие в международни студентски организации и др.

9. Ресурси за изпълнение на плановете за действие в политиката за равенство на половете

Национална спортна академия гласува ежегодно средства от бюджета на институцията за реализиране на дейностите за изпълнение на политиките на недопускане на дискриминация и насърчаване на равенството между половете. Средствата се изчисляват въз основа на заложените мерки и като възнаграждение за академичните отговорни лица, представляващи новите структури в управлението. Средства за изпълнението на политиката за равенство на половете се привличат и използват и чрез активно участие във финансиращи програми, насочени към демократично общество, равенство, научни изследвания, институционален капацитет и др.

Правилата са приети на Ректорски съвет с протокол от 05 септември 2022г.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА НЕДОПУСКАНЕ НА ДИСКРИМИНАЦИЯ И РАВНИ ПРАВА НА МЪЖЕТЕ И ЖЕНИТЕ В НАУКАТА И ИЗСЛЕДВАНИЯТА (2022 - 2024)

МЕРКИ	ОТГОВОРНИЦИ	ПЕРИОД НА ИЗПЪЛНЕНИЕ
Определяне на задълженията на отдели, центрове и служби към Национална спортна академия, свързани с реализиране на стратегическите правила за осигуряване на равенство на половете в научната и изследователска дейност	Комисия, определена със заповед на ректора на Национална спортна академия за изпълнение, наблюдение и оценка на дейностите за осигуряване на равенство на половете	Октомври – Декември 2022
Определяне на ръководни органи за организиране, наблюдение и оценяване на дейностите за осигуряване на равенство на половете в научната и изследователска дейност към НСА	Заповед на ректора за определяне на ръководни органи с длъжностни определения	Октомври – Декември 2022
Събиране, обработване и представяне пред академичната общност на ефективни практики в Европейския съюз, свързани с управление на равенството на половете при научни изследвания	Експерти, определени от заместник-ректора за научна и международна дейност	Януари – Март 2023
Осигуряване на статистическа информация в лесно достъпно и видимо пространство на уебстраницата на НСА относно състоянието и напредъка за равенство на половете в научните изследвания в европейските страни	Експертна група, определена от заместник-ректора за научна и международна дейност	Януари 2022 – Декември 2024

Провеждане на проучване сред академичния състав на Национална спортна академия относно картината на осигуреност на равенство на половете в научните изследвания и срещани бариери от страна на жените в науката	Център за качество и акредитация към Национална спортна академия със съдействие на преподаватели за изготвяне на изследователската методика	Март – Септември 2023
Организиране на кръгла маса с участието на академични представители от страната и чужбина на тема „Равенство на половете в науката като отражение на установените практики на третиране на жените в обществото“	Експертна група, определена от заместник-ректора по наука и международна дейност и Център за международна и проектна дейност	Декември 2023
Съставяне на списък от данни, които съответните отдели на администрацията на Национална спортна академия ще бъдат задължени да събират и предоставят за анализиране	Комисия, определена със заповед на ректора на Национална спортна академия за изпълнение, наблюдение и оценка на дейностите за осигуряване на равенство на половете	Септември – Ноември 2023
Участие в стратегическите инициативи на Министерство на образованието и науката за повишаване на информираността в институциите за висше образование относно недопускането на дискриминация и равенство на жените в науката	Преподаватели и изследователи на НСА в съответствие с тематиката на инициативите	2022 - 2024
Включване на теми относно равенството на половете в социалния живот, в спорта и спортната наука в хуманитарни дисциплини, които са част от програми за обучение на студентите на степен Бакалавър и Магистър	Преподаватели по дисциплините педагогика, психология, философия и социология	2023 - 2024
Организиране на ежегодни дискусии с докторантите в Национална спортна академия относно приноса на жените в науката, недопускането на дискриминация и равенство на половете в научните изследвания	Център за развитие на академичния състав към Национална спортна академия и Център за международна и проектна дейност	2023 - 2024